

BÀI HỌC 3

“GIÓP HÁ KÍNH SỢ ĐỨC CHÚA TRỜI LUỐNG CÔNG SAO?”

CÂU GỐC: “*Những người trả lời, “Sao người nói như một người ngu muội? Khi Đức Chúa Trời đưa tay ban phúc, chúng ta đã biết đón nhận; bây giờ Ngài giáng họa, chúng ta lại không biết nhận lãnh sao?” Trong mọi sự đó, Gióp không để cho lời nói ra từ miệng mình làm cho người mang tội” (Gióp 2:10).*

ĐỌC KINH THÁNH NGHIÊN CỨU TUẦN NÀY: *Gióp 1 và 2; I Cô-rinh-tô 4:9; Sáng thế Ký 3:1-8; Phi-líp 4:11-13; Ma-thi-ơ 4:1-11; Phi-líp 2:5-8.*

Sách Gióp mở rộng tầm nhìn của chúng ta đến một chân trời mới của những gì có thật, gồm có cuộc chiến vĩ đại giữa thiện và ác, giữa Đấng Cơ Đốc và Sa-tan (ma quỷ). Hiểu được bản chất của cuộc chiến ấy thì chúng ta sẽ sáng tỏ hơn về thế giới mình đang sống. Sách Gióp cũng cho chúng ta thấy cuộc thiện ác đấu tranh vĩ đại không phải chỉ là một cuộc chiến của ai khác đâu đó, không liên hệ gì đến chúng ta. Phải chỉ ảo tưởng này là sự thật, thì thành thơi cho chúng ta biết bao, nhưng tiếc thay, không phải vậy như lời Kinh Thánh đã bảo: “Bởi vậy, hỡi các tầng trời và các đấng ở đó, hãy vui mừng đi! Khốn nạn cho đất và biển! Vì ma quỷ biết thì giờ mình còn chẳng bao nhiêu, nên giận hoảng mà đến cùng các người” (Khải huyền 12:12). Ma quỷ giận dữ đã hạ cánh bao phủ tối tăm mặt đất và đại dương, và chúng ta thừa biết cơn thịnh nộ của nó kinh khủng như thế nào, bởi vì ai trong chúng ta không từng trải nghiệm cơn thịnh nộ ấy.

Tuần này, chúng ta tiếp tục nghiên cứu hai chương đầu của sách Gióp để hiểu rõ hơn vị trí và vai trò của chúng ta trong cuộc thiện ác đấu tranh vĩ đại vẫn còn đang tiếp diễn.

GIÓP, TÔI TỐ ĐỨC CHÚA TRỜI

Đọc sách Gióp. Hãy lưu ý các lời Sa-tan cáo buộc ông Gióp. Sa-tan đã nói gì? Các lời buộc tội đó ám chỉ điều gì? Thật ra Sa-tan đang chỉ trích ai?

“Chúa há chẳng dựng hàng rào binh vực ở bốn phía người, nhà người, và mọi vật thuộc về người sao? Chúa đã ban phước cho công việc của tay người và làm cho của cải người thêm nhiều trên đất” (Gióp 1:10). Sách Gióp mở đầu bằng cách liệt kê cá tính toàn vẹn của ông Gióp, của cải và con cái đông đầy. Các ưu điểm này khiến người ta kính trọng ông Gióp là “người ấy lớn hơn hết trong cả dân Đông phương” (Gióp 1:3), nhưng cũng là các điểm Sa-tan dùng để thách thức Đức Chúa Trời, cho rằng ông Gióp hầu việc Đức Chúa Trời chỉ vì Ngài đã ban phước cho ông dồi dào, và nếu Đức Chúa Trời thu hồi hết các ơn phước ấy, thì “ắt là người sẽ phi báng Chúa trước mặt” (Gióp 1:11). Thách đố này của Sa-tan ám chỉ điều gì? Đó thật ra là một thách đố nhắm vào Đức Chúa Trời (và là trọng tâm của cuộc thiện ác đấu tranh). Nếu thật sự Đức Chúa Trời quá trác tuyệt và phi thường, ông Gióp chắc chắn vâng lời, kính sợ và thờ phượng Ngài, bởi lòng cảm kích và kính yêu Ngài, vì nói cho cùng, ai mà chẳng kính yêu một Đấng đã ban phước hậu hĩnh cho họ? Nói cách khác, Sa-tan đang bảo rằng Đức Chúa Trời hối lộ ông Gióp để ông trung tín. Như thế, Sa-tan cho rằng tinh thần phụng sự Đức Chúa Trời của ông Gióp không bắt nguồn từ lòng kính yêu ông dành cho Ngài, nhưng từ lòng ích kỷ vụ lợi.

Lối giải thích ở trên cũng tương tự như trong trường hợp của một số lãnh tụ chính trị tàn ác bạo ngược, tuy bị dân chúng oán ghét thậm tệ, nhưng lại được bè bạn và bọn tay chân trung thành tới chết, bởi vì họ được các lãnh tụ trên hậu đãi. Nếu Đức Chúa Trời thật sự từ tâm, bác ái và chăm lo, ông Gióp chắc chắn sẽ luôn phụng sự Ngài trong bất cứ tình huống nào. Tuy nhiên khi tuyên bố rằng ông Gióp sẽ bội phản Chúa, Sa-tan ám chỉ ngay cả ông Gióp cũng không hoàn toàn trông cậy nơi Ngài, mà chỉ trung thành vì lợi lộc Ngài ban trong một cuộc đổi chác.

Tại sao bạn phụng sự Đức Chúa Trời? Giả dụ các lý do bạn đưa ra không được đầy đủ. Nếu bạn chờ cho tới khi các lý do của bạn hoàn hảo thì chuyện gì có thể xảy ra cho bạn và cho niềm tin của bạn?

LẤY DA ĐÈN DA: TRẬN CHIẾN TIẾP TỤC

Gióp 2:1-3 bắt đầu qua sự tường thuật lại một phần các việc đã xảy ra trong Gióp 1:6-8, nhưng khác biệt ở phần cuối của Gióp 2:3, trong đó đích thân Đức Chúa Trời đã khen ngợi lòng trung tín keo sơn của ông Gióp, mặc dù phải hứng chịu bao tai ương khổ nạn. Khi chúng ta đọc tới Gióp 2:3, lời tiên đoán của Sa-tan đã không thành sự thực, vì ông Gióp vẫn một mực trung tín với Chúa, nhất định không phỉ báng Ngài theo như sự tiên đoán của Sa-tan.

Đọc Gióp đoạn 2. Việc gì đã xảy ra qua các câu Kinh Thánh này? Ngoài ra, điều gì rất quan trọng trong sự kiện sau đây mà cả chương 1 lẫn chương 2 của sách Gióp đều ghi nhận: “các con trai của Đức Chúa Trời” hiện diện để chứng kiến cuộc đối thoại giữa Đức Chúa Trời và Sa-tan?

Cụm từ “lấy da đền da” là một thành ngữ đã làm nhiều học giả Kinh Thánh thắc mắc. Nhưng thật ra ý nghĩa của thành ngữ này là: hãy để tai họa xảy đến trực tiếp trên bản thân ông Gióp, buộc ông phải tỏ lộ nơi nào ông đặt lòng trung thành. Sa-tan bảo hãy hủy hoại thân thể và sức khỏe của ông, rồi chờ xem kết quả.

Hành động Sa-tan tố cáo ông Gióp một cách công khai trước mặt tất cả các con cái của Đức Chúa Trời rất đáng để ý. Nó ăn khớp với những gì chúng ta đã biết về cuộc thiện ác đấu tranh vĩ đại, là một trận chiến đang diễn ra khắp vũ trụ. (Đọc I Cô-rinh-tô 4:9; Đa-ni-ên 7:10; Khải huyền 12:7-9.)

“Nhưng kế hoạch cứu chuộc của Đức Chúa Trời còn có một ý nghĩa sâu xa hơn là chỉ cứu rỗi nhân loại, vì đó không phải là lý do duy nhất để Đấng Cơ Đốc giáng trần. Mục đích của kế hoạch cũng không phải chỉ để cho nhân loại trên quả đất tí hon này có thể tuân giữ luật pháp của Đức Chúa Trời, nhưng chính là để thanh minh danh xưng và bản tính của Ngài trước toàn thể vũ trụ... Cái chết oanh liệt của Đấng Cơ Đốc để cứu nhân loại giúp mang thượng giới siêu việt đến trong tầm tay phạm nhân hạ giới, trước sự mục kích của cả vũ trụ.

Kế hoạch cứu chuộc chứng tỏ Đức Chúa Trời và Con Ngài rất công bình trong cách giải quyết cuộc nổi loạn của Sa-tan, bằng cách sẽ thiết lập vĩnh viễn luật pháp thượng giới, trong khi cũng phơi bày chân tướng xấu xa và hậu quả đau buồn của tội lỗi.” – Phỏng trích từ trang 68, 69 sách *Patriarchs and Prophets* của tác giả Ellen G. White.

ĐÁNG NGỢI KHEN DANH ĐỨC GIÊ-HÔ-VA

Sau khi bị Sa-tan tấn công đột đầu, ông Gióp còn liên tiếp nhận được thêm nhiều hung tin về các biến cố khủng khiếp khác. Ông phản ứng thế nào? (Xin đọc trong Gióp 1:20-22.) Điều gì hết sức quan trọng về sự kiện ông Gióp “không phạm tội, và chẳng nói phạm thượng cùng Đức Chúa Trời”?

Đối với chính phủ của Đức Chúa Trời, là một chính phủ được đặt nền tảng trên tình yêu thương, sự tự do lựa chọn là một đặc điểm vô cùng thiết yếu, vì Đức Chúa Trời muốn con cái Ngài phụng sự Ngài do nơi lòng yêu mến Ngài, chứ không phải do nơi bị bắt buộc. “Lời thách thức của Sa-tan ngụ ý ông Gióp hầu việc Chúa chỉ do nơi lợi lộc riêng tư... Sa-tan cố tình rêu rao rằng tôn giáo chân chính không bắt nguồn từ tình yêu thương và lòng cảm kích thật sự của con người trước đặc tính của Đức Chúa Trời. Nó không muốn người ta nghĩ rằng những tín đồ có lòng yêu thương tôn giáo là vì lòng sùng kính sâu xa của họ, và họ phụng sự Chúa vì ấy là điều đúng, điều nên làm, chứ không phải vì mong đợi được phần thưởng hay ân phúc.” – Phỏng trích từ trang 500, cuốn 3 bộ *The SDA Bible Commentary*.

Trong sách Gióp, ông Gióp chứng minh lời tố cáo của Sa-tan là vô căn cứ. Đức Chúa Trời biết việc gì sẽ xảy ra, nhưng ông Gióp không nhất thiết phải làm theo như vậy. Ông có thể phạm tội. Ông có thể đã “nói phạm thượng cùng Đức Chúa Trời.” Ông Gióp không hề bị Chúa cưỡng ép phải hành động như ông đã thật sự hành động. Sự trung tín của ông là một bài học sâu đậm và là tấm gương sáng cho cả cả thiên sứ lẫn nhân loại.

So sánh chuyện xảy ra cho ông Gióp trong Gióp 1 và chuyện xảy ra cho ông A-đam và bà Ê-va trong Sáng thế Ký 3:1-8. Điểm khác biệt to lớn nào giữa hai câu chuyện khiến tội của ông A-đam và bà Ê-va thêm phần nặng nề. Tại sao?

Ở một nơi thật yên bình tốt đẹp, ông A-đam và bà Ê-va đã có một tâm hồn hoàn toàn trong trắng. Nhưng họ đã không giữ được tâm hồn họ vô tội trước sự cám dỗ mãnh liệt của ma quỷ. Trái lại, ông Gióp ở trong một hoàn cảnh thật nhiều nhiều khê, trải nghiệm các thống khổ cùng cực, nhưng vẫn một lòng tin trung với Chúa, mặc dầu bị Sa-tan liên tục công phá. Cả hai trường hợp là ví dụ rất sống động của nan đề vĩ đại liên quan đến ý chí tự do.

Lời đáp của ông Gióp trong phần này làm lộ ra thế nào tính cách rẻ tiền, ấu trĩ và sai lầm của các lý do chúng ta thường viện ra để biện hộ cho tội lỗi của mình?

VỢ ÔNG GIÓP

Lúc này có lẽ là lúc thích hợp nhất để bàn đến một nhân vật nữa cũng bị thiệt hại và tổn thương nặng nề từ các biến cố trong câu chuyện ông Gióp, đó là người vợ của ông. Bà Gióp chỉ xuất hiện trong Gióp 2:9, 10, và sau đó, không còn được nhắc tới nữa trong câu chuyện lần sử sách; chúng ta không nghe thêm gì về bà. Nhưng suy gẫm về tất cả các việc đã xảy ra, ai có thể tưởng tượng được nỗi thống khổ tột cùng mà bà đã trải nghiệm? Thế giới của bà bị hoàn toàn sụp đổ trong chương 1, thêm một bằng chứng nữa hỗ trợ quan niệm cho trần đời là biến khổ, và tất cả mọi người, gồm cả chúng ta, đều có can dự trong cuộc thiện ác đấu tranh vĩ đại, mà không ai thoát khỏi!

Đối chiếu Gióp 2:3 với Gióp 2:9. Ngôn từ nào được cả Đức Chúa Trời lẫn vợ ông Gióp sử dụng? Cách sử dụng tương tự như vậy quan trọng ra sao?

Không phải ngẫu nhiên mà các chữ “trợn vện và ngay thẳng”, “bền đỗ” để tả về ông Gióp lại xuất hiện trong cả hai câu Kinh Thánh. Các chữ này theo cách dùng trong Gióp 1:1 và 1:8 thường được dịch là “không chỗ trách được”. Chữ gốc của chúng diễn tả sự “trợn vện” và “đầy đặn”.

Thật đáng buồn khi vợ ông Gióp lại là người chỉ trích ông về chính phương diện mà Đức Chúa Trời đã ngợi khen ông. Trong nỗi đờn đau và muộn phiền, bà đã thúc đẩy ông làm chuyện mà Đức Chúa Trời đã tin tưởng ông sẽ không bao giờ làm. Vì không ở trong hoàn cảnh cực kỳ bi đát của bà, chúng ta chắc hẳn không đoán xét bà được, nhưng bà vẫn có thể là một bài học cho chúng ta về thái độ thận trọng trong nguy cơ gây cho người khác vấp phạm (Lu-ca 17:2).

Xin đọc Gióp 2:10. Ở đây ông Gióp đã làm chứng hùng hồn về vấn đề gì? Xin cũng đọc Phi-líp 4:11-13.

Ông Gióp chứng tỏ đức tin của ông rất vững vàng và thành tín, theo Chúa trong lúc thịnh cũng như trong lúc suy. Nhưng điều khá ngạc nhiên ở đây là Sa-tan đã biến mất khỏi câu chuyện và không hề tái xuất hiện. Câu Kinh Thánh hiện tại không đề cập phản ứng của Sa-tan, nhưng chúng ta có thể hình dung được nỗi thất vọng và nỗi tức giận của nó trước lòng trung tín không dời chuyển của ông Gióp. Những xúc cảm này trong phản ứng của Sa-tan không có gì đáng ngạc nhiên, vì so với sự thất bại khi khuynh đảo ông Gióp, nó đã dụ gạt ông A-đam và bà Ê-va và nhiều người khác nữa quá dễ dàng. “Kẻ kiện cáo anh em chúng ta” (Khải huyền 12:10) sẽ phải đi tìm kiếm người nào khác ngoài ông Gióp để dụ dỗ và đổ lỗi.

Làm thế nào chúng ta học được cách xây đắp lòng trung tín với Chúa trong lúc thịnh cũng như lúc suy?

VÂNG PHỤC ĐẾN CHẾT

Sách Gióp 1:22 viết: “Trong mọi sự ấy, Gióp không phạm tội, và chẳng nói phạm thượng cùng Đức Chúa Trời”. Sách Gióp 2:10 viết: “Trong mọi việc đó, Gióp không phạm tội bởi môi miệng mình.” Trong cả hai trường hợp, dầu bị ma quỷ tấn công dữ dội, ông Gióp vẫn một mực trung thành với Chúa. Cả hai câu Kinh Thánh đều cho thấy ông không hề phạm tội qua hành động hay qua lời nói.

Đĩ nhiên, hai câu Kinh Thánh trên không bao giờ nhìn nhận sự vô tội của ông Gióp, vì Thánh Kinh dạy rằng tất cả mọi người đều phạm tội. “Nhược bằng chúng ta nói mình chẳng từng phạm tội, ấy là chúng ta cho Ngài là kẻ nói dối, lời Ngài không ở trong chúng ta” (I Giăng 1:10). “Ngay thẳng”, “trơn vẹn”, “kính sợ Đức Chúa Trời và lánh khỏi điều ác” (Gióp 1:1) không đủ để biến hóa một tội nhân thành vô tội. Cũng như mọi người khác, ông Gióp được sanh ra trong tội lỗi, chỉ có thể thoát khỏi nhờ một Đấng Cứu Chuộc.

Bao tai họa xảy đến cho ông Gióp, nhưng dầu thế, ông vẫn trung tín với Chúa. Qua lối sống của mình, ông Gióp có thể được xem như là một biểu tượng, một ví dụ về Đức Chúa Giê-su (xin xem bài học số 14), vì Ngài cũng đã từng trải qua các thử thách và các cám dỗ mãnh liệt, nhưng đã không bỏ cuộc và phạm tội, nhờ đó đã chứng minh lời tố cáo của Sa-tan về Đức Chúa Trời là sai. Đĩ nhiên, những gì Đức Chúa Giê-su làm thì to lớn hơn, vĩ đại hơn và nhiều ý nghĩa hơn so với những gì ông Gióp đã làm, nhưng không thể nào không nhìn thấy điểm tương đồng giữa hai cuộc đời.

Xin đọc Ma-thi-ơ 4:1-11. Kinh nghiệm của ông Gióp và của Đức Chúa Giê-su có những điểm tương đồng nào?

Trong hoàn cảnh bị cám dỗ được kể ở đây, cơ thể Đức Chúa Giê-su đời rã rời. Mặc dầu ở trong thân xác loài người yếu đuối (Rô-ma 8:3), Ngài vẫn cương quyết không thỏa hiệp với ma quỷ, cũng như ông Gióp đã không thỏa hiệp. Sa-tan biến mất khỏi vở kịch sau khi ông Gióp chứng tỏ sự trung tín của mình. Giống như vậy, Kinh Thánh viết “Ma quỷ bèn bỏ đi” (Ma-thi-ơ 4:11; Gia-cơ 4:7), sau khi Đức Chúa Giê-su khước từ nỗ lực cuối cùng của nó nhằm làm cho Ngài sa ngã.

Nhưng những cám dỗ mà Đức Chúa Giê-su phải đương đầu trong đồng vắng chỉ mới là bước vào cuộc. Sự thử thách thật sự và cam go nhất đã xảy ra nơi cây thập tự. Dầu Đức Chúa Giê-su đã bị đau đớn tận cùng trên thánh giá, Ngài vẫn trung tín cho đến chết.

Xin đọc Phi-líp 2:5-8. Sự “vâng phục cho đến chết” của Đấng Cơ Đốc cho chúng ta niềm hy vọng nào? Điều ấy dạy chúng ta nên sống thế nào để đáp lại sự vâng phục của Ngài?

TỰ TƯỜNG BỔ TÚC:

Ai học sách Gióp và học thêm sách Hê-bơ-rơ đều để ý đến chữ “phỉ báng”. Chữ này nằm trong lời vợ ông Gióp nói: “Hãy phỉ báng Đức Chúa Trời, và chết đi!” (Gióp 2:9). Gióp 1:5 viết “Để thường các con ta có phạm tội, và trong lòng từ chối Đức Chúa Trời chẳng.” Gióp 1:11 viết “Nhưng bây giờ hãy giơ tay Chúa ra, đụng đến hại các vật người có, ắt là người sẽ phỉ báng Chúa trước mặt.”

Trong mỗi trường hợp, chữ “phỉ báng” đến từ chữ có nghĩa “ban phước”, mà chữ gốc là “brk”, được dùng khắp Kinh Thánh, để nói về sự “ban phước”, và là chữ gốc của chữ dùng để ghi lại việc Đức Chúa Trời “ban phước” cho các loài thọ tạo trong sách Sáng thế Ký 1:22. Chữ gốc này cũng được dùng trong sách Thi thiên 66:8, “Hãy chúc tụng Đức Chúa Trời chúng ta, và làm cho vang tiếng ngợi khen Ngài.”

Tại sao một động từ gốc có nghĩa “ban phước” lại được dịch ra “phỉ báng” ở một vài chỗ trong Kinh Thánh? Thứ Nhất, nếu các câu đã được trích dẫn trong sách Gióp ngụ ý sự “ban phước” thì chúng không có nghĩa gì cả. Vì thế, chiều hướng và ý nghĩa của câu chuyện ông Gióp bắt buộc chữ gốc “brk” phải có nghĩa là “phỉ báng”. Ngoài ra, không lẽ ông Gióp rầy vợ mình nếu bà khuyên ông nên chúc phước Chúa (Gióp 2:9, 10)? Nếu chúng ta luôn nhớ ý chính của câu chuyện ông Gióp, các câu được trích dẫn chỉ có lý khi nói lên sự phỉ báng hay nguyên rủa.

Nếu thế tại sao tác giả sách Gióp không dùng một chữ “phỉ báng” khác thông dụng hơn? Các học gia Kinh Thánh nghĩ rằng chữ “ban phước” được dùng như là một lối nói nhẹ nhàng, bởi vì các tác giả Kinh Thánh cảm thấy bất ổn và phạm thượng khi viết chữ “phỉ báng Đức Chúa Trời”. (I Các Vua 21:10, 13 cũng gặp cùng vấn đề khi chữ “phạm thượng” được dịch từ chữ “brk” hay “chúc phước”). Vậy ông Môi-se dùng chữ chúc phước hay ban phước thay vì dùng đúng chữ “phỉ báng” hay “nguyên rủa”, mặc dầu ông thật sự muốn ngụ ý phỉ báng hay nguyên rủa.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Tại sao trong lúc hoạn nạn người ta hay hỏi Thượng Đế có thật hay không hoặc bản tính của Ngài là gì? Tại sao sự nghi ngờ ấy là một điều tự nhiên? Chúng ta đang sống trong một thế giới lạnh lùng khó khăn đầy tội lỗi. Nói cách khác, đó là một thế giới mà chúng ta sẽ biết được cuộc đấu tranh vĩ đại có thực hay không. Do đó tại sao chúng ta nên luôn ghi nhớ để thẳng nhìn Thập Tự Giá phía trước?
2. Chúng ta biết bối cảnh của câu chuyện về ông Gióp, nhưng ông không biết bối cảnh ấy; điều duy nhất ông biết là các tai họa đang xảy ra cho ông và gia đình. Ông không nhận thức được cái bối cảnh tổng quan bên sau các biến cố thảm khốc đang xảy ra. Nhận xét này về kiến thức hạn hẹp của ông Gióp nhắc nhở chúng ta, khi gặp hoạn nạn, đừng quên cái nhìn toàn diện là cái mà chúng ta thường không biết được hay không hiểu được. Làm thế nào để chúng ta tìm được sự an ủi qua nhận thức rằng có một bức tranh toàn diện trong hậu trường?